

8. Тверякова Е. А. Юридическая экспансия: теоретико-историческое исследование : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Нижний Новгород, 2002. 22 с.

9. Юридична енциклопедія: в 6 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова) та ін. Київ : Укр. енцикл., 2002. Т. 5. 736 с.

10. Кубальський В. Н. Поняття державного суверенітету в міжнародному праві. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2017. Вип. 132. С. 85–96. URL: <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/apmv/article/viewFile/3177/2852> (дата звернення: 28.10.2018).

Одержано 30.10.2018

УДК 342.26

Тетяна Миколаївна ФЕДОРЕНКО,

кандидат юридичних наук, доцент,

завідувач кафедри теорії та історії держави і права

Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова;

Язмухаммед Назмухаммедович ТАЧГУЛІЄВ,

студент-магістр VI курсу факультету морського права

Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова

КЛАСИФІКАЦІЯ ФЕДЕРАЦІЙ ЗА КРИТЕРІЄМ АСИМЕТРІЇ

Питання класифікації та типології є одними з важливих в науковому знанні. Класифікація визначається як система супідрядних понять (класів об'єктів) будь-якої області знання або діяльності людини, що представлена у вигляді різних за формою схем (таблиць) та може бути використана як інструмент встановлення зв'язків між даними поняттями або класами об'єктів, а також для орієнтировки у різноманітті понять або відповідних об'єктів [1, с. 257].

Юриспруденція накопичила значний емпіричний та теоретичний обсяг інформації про різновиди тих чи інших явищ, серед них і виділення різновидів держав за формою політико-територіального устрою. Складовою цього питання є класифікація федерацій. Так, можна зустріти поділ федерацій за різними критеріями серед них: *за способом створення* (конституційні, договірні, договірно-конституційні); *за способом поділу та здійснення владних повноважень* (централізовані, відносно централізовані); *за принципом переваги або поєднання національного та територіального підходів* (територіальні, національні, національно-територіальні) [2]. В. В. Лазарєв та С. В. Липень в залежності від *принципу створення* федеративної держави виділили національно-державні федерації та адміністративно-територіальні федерації; *за критерієм взаємовідносин між центральною федеральною владою та органами суб'єктів федерації* розрізняють відносно централізовані та відносно децентралізовані федеративні держави; *за обсягом повноважень суб'єктів федерації* вони поділяються на симетричні, такі, що складаються зі суб'єктів федерації, що мають однаковий статус та асиметричні – суб'єкти федерації мають різний обсяг повноважень [3, с. 167]. Схожі підходи до класифікацій федерацій наводять й інші автори.

Досить широко питання асиметрії федерацій розглядає Р. Л. Уоттс (Ronald L. Watts) у книзі «Федеративні системи» [4]. С погляду дослідника, федераціям притаманні два види асиметрії, а саме: *політична та конституційна*.

Політична асиметрія є універсальною та притаманна усім федераціям. Цей вид асиметрії ґрунтується на нерівності економічного розвитку, нерівності розподілу ресурсів, нерівності добробуту та доходів на душу населення, нерівності кількості населення. Р. Л. Уоттс описує політичну асиметрію через механізм її формування, вона складається «внаслідок впливу культурних, економічних, соціальних та політичних особливостей на відповідні органи влади, авторитет та зв'язки різних суб'єктів регіонального рівня у відносинах з федеральним урядом та один з одним» [4, с. 99].

Конституційна асиметрія притаманна лише деяким федераціям, вона має нормативне походження та стосується «обсягу і змісту владних повноважень, закріплених, згідно з конституцією, за різними суб'єктами-складовими» [4, с. 99]. До таких суб'єктів відносять – столичні округи, федеральні адміністративні території та периферійні федеральні та

© Федоренко Т. М.,

Тачгулієв Я. Н., 2018

асоційовані території. Р. Л. Уоттс виявляє три способи встановлення конституційної асиметрії: а) коли федеральна влада наділена наднормативними повноваженнями у суб'єктах федерації (досвід, наприклад, Індії); б) коли наднормативними повноваженнями наділяються окремі суб'єкти федерації; в) коли передбачене узаконення асиметрії юрисдикції та асиметрії повноважень шляхом закріплення формально симетричних повноважень і юрисдикцій, але при цьому є можливість у певних випадках приймати або не приймати ці положення.

Наявність асиметрії в федераціях Р. Л. Уоттс оцінює з погляду політичного процесу, а саме: асиметрія дозволяє узгоджувати прагнення окремих суб'єктів федерації до регіональної автономії, з'єднувати частини країни, що перебувають на різних стадіях політичного розвитку [4, с. 107].

Поняття симетрії та асиметрії виконують важливу методологічну функцію – дозволяють характеризувати федеративну державу, як структурно організований об'єкт, в якому зв'язки між складовими мають діалектичний характер.

Список бібліографічних посилань

1. Философский энциклопедический словарь. М. : Сов. Энциклопедия, 1983. 840 с.
2. Скакун О. Ф. Теорія держави і права (енциклопедичний курс) : підручник. Харків : Еспада, 2006. 776 с.
3. Лазарев В. В., Липень С. В. Теория государства и права : учеб. для вузов. М. : Юрайт ; ИД Юрайт, 2010. 634 с.
4. Уоттс Рональд Л. Федеративні системи / пер. з англ. Р. Ткачук ; голов. ред. і авт. передмови Дж. Перлін ; наук. ред. О. Старух. Харків : Центр Освітніх Ініціатив, 2002. 192 с.

Одержано 01.11.2018

УДК 342.9

Олена Сергіївна ХЛІВНЯК,

ад'юнкт Харківського національного університету внутрішніх справ

ДО ПИТАННЯ ЩОДО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ УПРАВЛІННЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

За часи незалежності Україна зустрілась з багатьма проблемами у сфері профілактики адміністративних та інших правопорушень неповнолітніх. У процесі діяльності державні органи щодо превенції правопорушень частіше або дублюють одне одного або мають власні вузькоспрямовані цілі і задачі, що зводяться до боротьби з дитячою злочинністю, профілактики бездоглядності та правопорушень неповнолітніх. Разом з цим до бездоганного функціонування даної системи ще дуже далеко, тому що кожен суб'єкт прагне полегшити свою роботу за рахунок іншого суб'єкта. Збільшення числа скоєнь адміністративних правопорушень неповнолітніми особами тягне зростання загальної злочинності в арифметичній прогресії після настання повноліття даних осіб. У подальшому ця статистика переходить у розділ рецидивної злочинності [1].

Дослідженню загальнотеоретичних аспектів адміністративно-правового статусу поліції України присвячено праці таких учених, як С. М. Гусаров, О. М. Бандурка, О. С. Доценко, В. В. Конопльов, О. В. Кузьменко, Є. В. Курінний, О. В. Негодченко, А. В. Панчишин, К. М. Рудой, Ю. В. Сіроштан та ін.

Мета даного питання полягає у дослідженні адміністративно – правового статусу Управління ювенальної превенції Національної поліції України та його підрозділів, розкриття особливостей і принципів роз'яснювально-превентивної та профілактичної діяльності.

Одним із чинників впливу на стан законодавства, що закріплює адміністративно-правовий статус Національної поліції України як суб'єкта забезпечення прав і свобод дитини, є процес реформування системи МВС, розпочатий три роки тому.

Після прийняття Закону України «Про Національну поліцію» від 02 липня 2015 року змінюється назва підрозділів громадської безпеки Міністерства внутрішніх справ України на